

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

**DĖL PLANŲ IR PROGRAMŲ STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2004 m. rugpjūčio 18 d. Nr. 967
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo (Žin., 1992, Nr. [5-75](#); 2004, Nr. [36-1179](#)) 27 straipsniu ir siekdama įgyvendinti 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. Nustatyti, kad 1 punkte nurodytas aprašas taikomas rengiant ir tvirtinant:

2.1. Planus ir programas, kurie pradedami rengti nuo šio nutarimo įsigaliojimo.

2.2. Teritorijų planavimo dokumentus, kurie pradėti rengti iki šio nutarimo įsigaliojimo, bet kurių vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#); 2004, Nr. [21-617](#)) teritorijų planavimo dokumentų sprendinių konkretizavimo stadija dar nepradėta.

2.3. Kitus planus ir programas, kurie pradėti rengti iki šio nutarimo įsigaliojimo, bet kuriuos numatoma priimti ir (arba) patvirtinti po 2006 m. liepos 21 dienos.

3. Nustatyti, kad 1 punkte nurodytas aprašas netaikomas rengiant ir tvirtinant:

3.1. Planus ir programas, kurie skirti tik krašto apsaugos tikslams ar ekstremalioms situacijoms valdyti.

3.2. Planus ir programas, kurie skirti tik finansams ir (arba) biudžetui planuoti.

3.3. Teritorijų detaliuosius planus, kurie rengiami, derinami ir tvirtinami Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme ir Detaliųjų planų rengimo taisyklėse, patvirtintose aplinkos ministro 2004 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-239 (Žin., 2004, Nr. [79-2809](#)), nustatyta supaprastinta tvarka.

3.4. Teritorijų planavimo dokumentus, kurių sprendiniuose numatomas tik vienas ūkinės veiklos objektas.

3.5. Planus ar programas, kurie skirti teritorijos gamtosauginio ar paveldosauginio tvarkymo klausimams spręsti, tačiau nenustato ūkinės veiklos projektų, kuriuos reikės derinti su atsakinga už aplinkos apsaugą institucija, plėtros pagrindų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1282](#), 2007-12-05, Žin., 2007, Nr. 131-5292 (2007-12-13), i. k. 1071100NUTA00001282

3.6. Planus ir programas, kurie bendrai finansuojami pagal šiuos Europos Tarybos reglamentus:

3.6.1. 1999 m. birželio 21 d. Europos Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1260/1999, nustatantį bendras struktūrinių fondų veiklos nuostatas (2000-2006 metų programinis laikotarpis);

3.6.2. 1999 m. gegužės 17 d. Europos Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1257/1999 dėl paramos iš Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo teikimo (EAGGF) kaimo plėtrai, iš dalies pakeičiantį ir panaikinantį tam tikrus reglamentus (2000-2006 metų ir 2000-2007 metų programiniai laikotarpiai).

4. Pavesti Aplinkos ministerijai pateikti Europos Komisijai:

4.1. teisės aktus, į kuriuos perkeltos 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo nuostatos;

4.2. informaciją apie planus ir programas, kurių įgyvendinimo pasekmės aplinkai būtų vertinamos pagal 1 punkte nurodytą aprašą;

4.3. informaciją apie priemones planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitų kokybei užtikrinti.

5. Pavesti Aplinkos ministerijai parengti ir patvirtinti:

5.1. Planų ir programų atrankos strateginiam pasekmių aplinkai vertinimui atlikti aprašą;

5.2. Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose bei vertinimo subjektų ir Europos Sąjungos valstybių narių informavimo tvarkos aprašą;

5.3. Planų ar programų įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašą.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS,
PAVADUOJANTIS MINISTRĄ PIRMININKĄ

JERONIMAS KRAUJELIS

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967

PLANŲ IR PROGRAMŲ STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašas (toliau vadinama - šis Aprašas) reglamentuoja planų ir programų strateginį pasekmių aplinkai vertinimą ir šio proceso dalyvių tarpusavio santykius.

2. Vertinimas atliekamas rengiant planus ir programas, prieš juos priimant ir (arba) tvirtinant, taip pat pasirenkant tinkamiausią plano ar programos sprendinių alternatyvą.

3. Pagal šį Aprašą atlikto strateginio pasekmių aplinkai vertinimo metu gauta informacija apie plano ar programos įgyvendinimo pasekmes aplinkai gali būti naudojama sprendimų projektų poveikio vertinimui atlikti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimą Nr. 276 „Dėl Sprendimų projektų poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo ir įgyvendinimo“ (Žin., 2003, Nr. [23-975](#)) ir 2004 m. liepos 16 d. nutarimą Nr. 920 „Dėl Teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [113-4228](#)).

4. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

Atranka strateginiam pasekmių aplinkai vertinimui atlikti - procedūra, per kurią nusprendžiama, ar privaloma atlikti konkretaus plano ar programos strateginį pasekmių aplinkai vertinimą.

Europos ekologinis tinklas „Natura 2000“ (toliau vadinama - įsteigtos „Natura 2000“ teritorijos) - Europos Bendrijos svarbos saugomų teritorijų bendras tinklas, susidedantis iš buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų, skirtas išsaugoti, palaikyti ir prireikus atkurti natūralius buveinių tipus, gyvūnų ir augalų rūšis Europos Bendrijos teritorijoje.

Planai ir programos - nacionalinio, regioninio, rajono ar vietinio lygmenų planavimo dokumentai (veiksmų planai ir programos, plėtros planai (programavimo dokumentai), ūkio šakų plėtros planai ir programos, strategijos, koncepcijos, teritorijų planavimo dokumentai ir kita, įskaitant planus ir programas, prie kurių finansavimo prisideda Europos Bendrija), kurie rengiami, tvirtinami ir (arba) priimami pagal galiojančius teisės aktus ar kompetenciją, įgyvendinant viešąjį administravimą, ir kurių įgyvendinimo pasekmės gali būti reikšmingos aplinkai, įskaitant tokių planų ir programų visiškų ar dalinių pakeitimus.

Planų ir programų rengimo organizatoriai - valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, taip pat įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais atvejais - juridiniai ar fiziniai asmenys, kurie turi teisę rengti planus ir programas ir (arba) organizuoti jų rengimą ir yra atsakingi už šiame Apraše nustatytą strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrą atlikimą.

Potencialios „Natura 2000“ teritorijos - vietovės, atitinkančios nustatytuosius gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus ir įrašytos į sąrašą, patvirtintą aplinkos ministro 2004 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. D1-57 (Žin., 2004, Nr. [34-1115](#)).

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita - plano ar programos rengimo dokumentacijos dalis, kurioje pateikiama šio Aprašo VII skyriuje ir 2 priede nurodyta informacija.

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo atrankos dokumentas - dokumentas, kuriame pateikiama informacija, leidžianti priimti sprendimą, ar privaloma atlikti konkretaus plano ar programos strateginį pasekmių aplinkai vertinimą.

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas - dokumentas, kuris nustato strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitos turinį, joje nagrinėtinus klausimus, pateiktinos informacijos apimtį ir išsamumą.

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo subjektai - valstybės ir savivaldybių institucijos, nagrinėjančios strateginio pasekmių aplinkai vertinimo dokumentus ir pagal kompetenciją teikiančios išvadas.

Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas - tam tikrų planų ir programų įgyvendinimo galimų pasekmių aplinkai nustatymo, apibūdinimo ir vertinimo procesas, per kurį rengiami strateginio pasekmių aplinkai vertinimo dokumentai, konsultuojama, atsižvelgiama į vertinimo ir konsultacijų rezultatus prieš priimant ir (arba) tvirtinant planą ar programą, teikiama informacija, susijusi su sprendimu dėl plano ar programos priėmimo ir (arba) tvirtinimo.

Visuomenė - tai vienas arba keli fiziniai ar juridiniai asmenys, jų asociacijos, organizacijos ar grupės.

Kitos šiame Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme (Žin., 1992, Nr. [5-75](#); 2004, Nr. [36-1179](#)) ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#); 2004, Nr. [21-617](#)).

II. VERTINIMO TIKSLAI

5. Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau vadinama - vertinimas) tikslai yra:

5.1. nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas planų ir programų įgyvendinimo pasekmes aplinkai;

5.2. užtikrinti, kad bus konsultuojamasi su tam tikromis valstybės ir savivaldybių institucijomis, visuomene, atsižvelgiama į šių konsultacijų ir kitų viešumą užtikrinančių procedūrų rezultatus;

5.3. užtikrinti, kad planų ir programų rengimo organizatoriai turės išsamią ir patikimą informaciją apie galimas reikšmingas planų ir programų įgyvendinimo pasekmes aplinkai ir atsižvelgs į ją.

III. VERTINIMO OBJEKTAS

6. Vertinimo objektas yra šio Aprašo 4.3 punkte nurodyti planai ir programos.

7. Vertinimą privaloma atlikti, kai:

7.1. planai ir programos skirti pramonės, energetikos, transporto, telekomunikacijų, turizmo, žemės ūkio, miškų ūkio, žuvininkystės, vandens ūkio plėtrai, atliekų tvarkymui, žemės naudojimui (paskirčiai) nustatyti ar teritorijoms planuoti ir lemia ūkinės veiklos projektų, įrašytų į Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (Žin., 1996, Nr. [82-1965](#); 2000, Nr. [39-1092](#)) 1 ar 2 priedėlius, plėtros pagrindus;

7.2. rengiami nacionalinio, regiono ir rajono lygmenų bendrojo teritorijų planavimo dokumentai ar esminiai jų pakeitimai;

7.3. planų ir programų įgyvendinimas susijęs su įsteigta ar potencialia „Natura 2000“ teritorija ar artima tokios teritorijos aplinka ir institucija, atsakinga už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka nustato, kad pagal 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos (92/ 43/EEB) dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos nuostatas tokio plano ar programos įgyvendinimas (individualiai ar kartu su kitais planais ir programomis) gali daryti reikšmingą poveikį įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms;

7.4. per atranką strateginiam pasekmių aplinkai vertinimui atlikti nusprendžiama, kad privaloma atlikti konkretaus plano ar programos strateginį pasekmių aplinkai vertinimą.

IV. VERTINIMO PROCESO DALYVIAI IR JŲ FUNKCIJOS

8. Vertinimo proceso dalyviai yra:

8.1. planų ir programų rengimo organizatoriai;

8.2. vertinimo subjektai;

8.2.1. valstybės ir savivaldybės (-ių) institucijos, atsakingos už aplinkos apsaugą, sveikatos apsaugą, saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, kultūros vertybių apsaugą:

8.2.1.1. atliekant nacionalinio lygmens planų ir programų vertinimą:

8.2.1.1.1. Aplinkos ministerija;

8.2.1.1.2. Sveikatos apsaugos ministerija;

8.2.1.1.3. Saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos;

8.2.1.1.4. Kultūros ministerija;

8.2.1.1.5. apskričių viršininkų administracijos;

8.2.1.2. atliekant regiono lygmens planų ir programų vertinimą:

8.2.1.2.1. Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija;

8.2.1.2.2. Sveikatos apsaugos ministerija ar jos įgaliota institucija;

8.2.1.2.3. Saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos;

8.2.1.2.4. Kultūros ministerija ar jos įgaliota institucija;

8.2.1.2.5. apskrities viršininko administracija;

8.2.1.2.6. regiono teritorijoje esančios savivaldybės;

8.2.1.3. atliekant rajono ir vietovės lygmenų planų ir programų vertinimą:

8.2.1.3.1. atitinkamas Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentas;

8.2.1.3.2. atitinkamas Sveikatos apsaugos ministerijos teritorinis padalinys;

8.2.1.3.3. Saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos;

8.2.1.3.4. atitinkamas Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritorinis padalinys;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1282](#), 2007-12-05, *Žin.*, 2007, Nr. 131-5292 (2007-12-13), i. k. 1071100NUTA00001282

8.2.1.3.5. rajono ar vietovės teritorijoje esančios savivaldybės;

8.3. visuomenė.

9. Vertinimo proceso dalyviai atlieka šias funkcijas:

9.1. planų ir programų rengimo organizatoriai savo lėšomis atlieka šiame Apraše jiems nustatytas vertinimo procedūras ir vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 7 d. nutarimu Nr. 388 „Dėl Ataskaitų, susijusių su Europos Sąjungos aplinkos sektoriaus teisės aktų įgyvendinimu, teikimo Europos Komisijai tvarkos patvirtinimo ir informacijos, kurios reikia ataskaitoms Europos aplinkos agentūrai parengti, teikimo“ (*Žin.*, 2004, Nr. [53-1804](#)) teikia duomenis, kurių reikia ataskaitoms Europos Komisijai rengti. Planų ir programų rengimo organizatoriai teisės aktų nustatyta tvarka gali sutartiniais pagrindais pasitelkti fizinius ar juridinius asmenis (toliau vadinama - konsultantai) vertinimui atlikti ir vertinimo dokumentams rengti;

9.2. vertinimo subjektai pagal kompetenciją nagrinėja vertinimo atrankos, vertinimo apimties nustatymo dokumentus ir vertinimo ataskaitas ir teikia išvadas dėl vertinimo ir vertinimo dokumentų kokybės. Kai planas ar programa vertinami dėl to, kad (individualiai ar kartu su kitais planais ir programomis) gali daryti reikšmingą poveikį įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms, institucija, atsakinga už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, pagal kompetenciją nagrinėja vertinimo apimties nustatymo dokumentus, vertinimo ataskaitas ir teikia išvadas dėl vertinimo ir vertinimo dokumentų kokybės, taip pat išvadas dėl plano ar programos, susijusios su įsteigtomis ar potencialiomis „Natura 2000“ teritorijomis, priėmimo ar patvirtinimo. Šios išvados planų ir programų rengimo organizatoriams privalomos;

9.3. visuomenė dalyvauja vertinant teritorijų planavimo dokumentų sprendinius Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarime Nr. 1079 „Dėl Visuomenės dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatų patvirtinimo“ (*Žin.*, 1996, Nr. 90- 2099; 2004, Nr. 112-4189) nustatyta tvarka, o vertinant kitus planus ir programas - Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka.

V. ATRANKA STRATEGINIAM PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMUI ATLIKTI

10. Atrankos strateginiam pasekmių aplinkai vertinimui atlikti (toliau vadinama - atranka) tikslas - nuspręsti, ar privaloma atlikti konkretaus plano ar programos vertinimą.

11. Atrankos objektai yra:

11.1. šio Aprašo 7.1 ir 7.2 punktuose nurodyti planai ir programos, skirti nedideliems plotams tam tikroje vietovėje, taip pat neesminiai tokių planų ir programų pakeitimai;

11.2. kiti planai ir programos, nustatantys ūkinės veiklos projektų, kuriuos reikės derinti su atsakinga už aplinkos apsaugą institucija, plėtros pagrindus.

12. Teritorijų planavimo dokumentų atranka atliekama per teritorijų planavimo proceso parengiamąjį etapą.

13. Planų ir programų organizatoriai, laikydamiesi Aplinkos ministerijos nustatytos tvarkos ir atsižvelgdami į jų įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumo nustatymo kriterijus (1 priedas), atlieka atranką.

14. Atlikdamas atranką, plano ar programos rengimo organizatorius ar jo konsultantas parengia vertinimo atrankos dokumentą ir pateikia jį vertinimo subjektams pagal jų kompetenciją. Atrankos dokumente pateikiama nustatytosios apimties informacija apie rengiamą planą ar programą, teritorijos, kurioje gali kilti plano ar programos įgyvendinimo pasekmių, savybes, apie galimą plano ar programos įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumą.

15. Vertinimo subjektai išnagrinėja vertinimo atrankos dokumentą ir per 10 darbo dienų nuo jo gavimo raštu pateikia išvadas plano ar programos rengimo organizatoriui.

16. Plano ar programos rengimo organizatorius, sprenddamas, ar privaloma atlikti konkretaus plano ar programos vertinimą, vertinimo subjektų išvadas priima arba motyvuotai atmeta.

17. Apie priimtą sprendimą plano ar programos rengimo organizatorius raštu informuoja vertinimo subjektus ir šio Aprašo 9.3 punkte nurodytų teisės aktų nustatyta tvarka - visuomenę. Jeigu priimamas sprendimas, kad strateginis pasekmių aplinkai vertinimas nebus atliekamas, plano ar programos rengimo organizatorius vertinimo subjektams ir visuomenei praneša, kur galima susipažinti su motyvais, dėl kurių priimtas toks sprendimas.

VI. STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTAS

18. Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas (toliau vadinama - vertinimo apimties nustatymo dokumentas) rengiamas visais atvejais, kai pagal šio Aprašo 7 punktą privaloma vertinti konkretaus plano ar programos įgyvendinimo pasekmes aplinkai.

19. Teritorijų planavimo dokumentų sprendinių vertinimo apimties nustatymo dokumentas rengiamas teritorijų planavimo dokumento koncepcijos nustatymo stadijoje.

20. Vertinimo apimties nustatymo dokumentą rengia ir teikia vertinimo subjektams pagal jų kompetenciją plano ar programos rengimo organizatorius ar jo konsultantas.

21. Vertinimo apimties nustatymo dokumente turi būti pateikta:

21.1. trumpas plano ar programos, o teritorijų planavimo dokumentų sprendinių vertinimo apimties nustatymo dokumente - koncepcijos kryptių ir jų alternatyvų aprašymas, pagrindiniai tikslai ir sąsaja su kitais planais ir programomis;

21.2. teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, trumpas aprašymas;

21.3. informacija apie tai, kokie aplinkos komponentai ir kokios pasekmės bus nagrinėjamos atliekant vertinimą;

21.4. informacija apie pasekmių aplinkai prognozavimo ir vertinimo metodus, kuriuos numatoma naudoti vertinimui atlikti.

22. Vertinimo subjektai išnagrinėja vertinimo apimties nustatymo dokumentą ir per 10 darbo dienų nuo jo gavimo raštu pateikia plano ar programos rengimo organizatoriui ar jo konsultantui išvadas dėl šio dokumento kokybės. Kai plano ar programos įgyvendinimas (individualiai ar kartu su kitais planais ir programomis) gali daryti reikšmingą poveikį įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms, institucija, atsakinga už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą,

teikia išvadas dėl vertinimo apimties nustatymo dokumento kokybės. Šios išvados planų ir programų rengimo organizatoriams privalomos.

23. Plano ar programos rengimo organizatorius ar jo konsultantas išnagrinėja vertinimo subjektų išvadas ir atsižvelgdamas į jas papildo ir (arba) pataiso vertinimo apimties nustatymo dokumentą arba motyvuotai šias išvadas atmeta (išskyrus tuos atvejus, kai institucija, atsakinga už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, pateikia išvadas dėl vertinimo apimties nustatymo dokumento kokybės, kurios planų ir programų rengimo organizatoriams yra privalomos). Sprendimą dėl vertinimo subjektų išvadų atmetimo ir jo motyvų priima plano ar programos rengimo organizatorius.

VII. VERTINIMO ATASKAITA

24. Vertinimo ataskaitą (toliau vadinama - ataskaita) pagal vertinimo apimties nustatymo dokumentą rengia plano ar programos rengimo organizatorius ar jo konsultantas.

25. Ataskaitoje aprašomos ir įvertinamos plano ar programos, o jeigu vertinami teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai - koncepcijos krypčių ir jų alternatyvų įgyvendinimo galimos reikšmingos pasekmės aplinkai, išsamiai išnagrinėjami visi vertinimo apimties nustatymo dokumente numatyti klausimai ir pateikiama informacija, nurodyta šio Aprašo 2 priede. Reikalaujamos informacijos apimtis ir išsamumas priklauso nuo plano ar programos tikslų, geografinės aprėpties, plano ar programos turinio ir išsamumo, su planu ar programa susijusių sprendimų priėmimo ir planavimo lygmens.

26. Kai rengiami skirtingo planavimo lygmens planai ir programos, jų rengimo organizatoriai, siekdami išvengti dvejojo vertinimo, gali rengiamai ataskaitai tiesiogiai naudoti anksčiau atlikto aukštesnio planavimo lygmens planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo rezultatus, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:

26.1. rengiamo plano ar programos sprendiniai nekeičia aukštesniojo planavimo lygmens planų ir programų sprendinių;

26.2. anksčiau atliktas aukštesniojo planavimo lygmens planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimas išsamus;

26.3. per laikotarpį nuo anksčiau atlikto aukštesniojo planavimo lygmens planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo iki atliekamo vertinimo neįvyksta esminių vertinamos aplinkos pokyčių.

27. Plano ar programos rengimo organizatorius šio Aprašo 9.3 punkte nurodytų teisės aktų nustatyta tvarka konsultuojasi su visuomene ir pateikia jai parengtą ataskaitą ir plano ar programos projektą, o jeigu vertinami teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai - ataskaitą ir plano koncepcijos nustatymo stadijoje parengtus sprendinius.

28. Plano ar programos rengimo organizatorius ar jo konsultantas išnagrinėja visuomenės pasiūlymus ir atsižvelgdamas į juos papildo ir (arba) pataiso ataskaitą arba motyvuotai šiuos pasiūlymus atmeta. Sprendimą dėl visuomenės pasiūlymų atmetimo ir jo motyvų priima plano ar programos rengimo organizatorius.

29. Plano ar programos rengimo organizatorius ar jo konsultantas, atlikęs konsultacijų su visuomene procedūras, pateikia ataskaitą ir plano ar programos projektą, o jeigu vertinami teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai - ataskaitą ir plano koncepcijos kryptis vertinimo subjektams.

30. Vertinimo subjektai pagal kompetenciją išnagrinėja ataskaitą ir plano ar programos projektą, o jeigu vertinami teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai - ataskaitą ir koncepcijos kryptis ir per 25 darbo dienas nuo ataskaitos ir plano ar programos projekto, o jeigu vertinami teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai - ataskaitos ir koncepcijos krypčių gavimo raštu pateikia plano ar programos rengimo organizatoriui ar jo konsultantui išvadas dėl plano ar programos projekto arba plano koncepcijos krypčių, vertinimo ir ataskaitos kokybės. Vertinimo subjektai, įvertinę plano ar programos sudėtingumą, turi teisę pratęsti iki 50 darbo dienų išvadų pateikimo terminą, apie tai raštu nurodę plano ar programos rengimo organizatoriui ar jo konsultantui. Kai planas ar programa vertinami dėl to, kad (individualiai ar kartu su kitais planais ir

programomis) gali daryti reikšmingą poveikį įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms, institucija, atsakinga už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, teikia išvadas dėl vertinimo ir vertinimo ataskaitos kokybės, galimybių priimti ar patvirtinti planą ar programą. Šios išvados planų ir programų rengimo organizatoriams privalomos.

31. Plano ar programos rengimo organizatorius ar jo konsultantas išnagrinėja vertinimo subjektų išvadas ir atsižvelgdamas į jas papildo ir (arba) pataiso ataskaitą ir (arba) plano ar programos projektą ar plano koncepcijos kryptis arba motyvuotai šias išvadas atmeta (išskyrus tuos atvejus, kai institucija, atsakinga už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, pateikia išvadas dėl vertinimo ir vertinimo ataskaitos kokybės, galimybių priimti ar patvirtinti planą ar programą, kurios planų ir programų rengimo organizatoriams privalomos). Sprendimą dėl vertinimo subjektų išvadų atmetimo ir jo motyvų priima plano ar programos rengimo organizatorius.

VIII. TARPVALSTYBINĖS KONSULTACIJOS

32. Kai atliekant vertinimą paaiškėja, kad Lietuvos Respublikoje rengiamų planų ir programų įgyvendinimo pasekmės gali būti reikšmingos kitos Europos Sąjungos valstybės narės aplinkai, arba kita Europos Sąjungos valstybė narė, kurioje gali būti reikšmingų pasekmių, pareikalauja, plano ar programos projektas ir atitinkama vertinimo ataskaita tokiai valstybei pateikiama prieš priimant ir (arba) tvirtinant minėtąjį planą ar programą.

33. Europos Sąjungos valstybė narė, kurioje gali būti reikšmingų pasekmių, gavusi šio Aprašo 32 punkte nurodytą plano ar programos projektą ir atitinkamą vertinimo ataskaitą, praneša, ar pageidauja pradėti konsultacijas prieš priimant ir (arba) tvirtinant minėtąjį planą ar programą.

34. Jeigu Europos Sąjungos valstybė narė, kurioje gali būti reikšmingų pasekmių, praneša, kad pageidauja pradėti šio Aprašo 33 punkte nurodytas konsultacijas, susitariama dėl pagrįstos jų trukmės ir pradedama konsultuotis dėl galimų plano ar programos įgyvendinimo tarpvalstybinių pasekmių aplinkai ir priemonių šioms pasekmėms sumažinti arba pašalinti.

35. Per tokias konsultacijas susitariama, kaip užtikrinti, kad Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje gali būti reikšmingų pasekmių, institucijos, kurios dalyvauja atliekant strateginį pasekmių aplinkai vertinimą, taip pat visuomenė būtų informuotos ir galėtų per pagrįstai nustatytą laiką pateikti išvadas ir pasiūlymus (nustatoma išsami tvarka).

IX. SPRENDIMO PRIĖMIMAS

36. Plano ar programos rengimo organizatorius, rengdamas galutinį plano ar programos projekto variantą, prieš priimdamas sprendimą dėl plano ar programos patvirtinimo arba teikdamas planą ar programą tvirtinti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, o jeigu rengiami teritorijų planavimo dokumentai - teritorijų planavimo dokumento koncepcijos nustatymo stadijoje pasirinkdamas tinkamiausią koncepcijos alternatyvą, atsižvelgia į vertinimo ataskaitoje pateiktą informaciją, vertinimo subjektų išvadas ir visuomenės pasiūlymus, taip pat tarpvalstybinių konsultacijų, jeigu jos vyko, rezultatus. Kai plano ar programos įgyvendinimas gali sukelti reikšmingų neigiamų pasekmių įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms, plano ar programos rengimo organizatorius privalo vadovautis institucijos, atsakingos už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, išvada dėl galimybės priimti ar patvirtinti šį planą ar programą.

37. Jeigu nustatoma, kad plano ar programos įgyvendinimas sukels reikšmingų neigiamų pasekmių įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms ir nėra alternatyvių plano ar programos sprendinių, planas ar programa gali būti tvirtinami ir įgyvendinami tik tais atvejais, kai jų sprendiniai susiję su žmonių sveikata ar sauga, tam tikrų aplinkos komponentų išsaugojimu arba atsižvelgiant į Europos Komisijos nuomonę kitomis svarbiomis priežastimis. Tokiais atvejais turi būti numatomos ir įgyvendinamos visos įmanomos kompensacijos priemonės, būtinos įsteigtų ar potencialių „Natura 2000“ teritorijų tinklo vientisumui išsaugoti. Apie šias kompensacijos priemones institucijos, atsakingos už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, informuoja Europos Komisiją.

38. Plano ar programos rengimo organizatorius apie priimtą sprendimą informuoja visuomenę šio Aprašo 9.3 punkte nurodytų teisės aktų nustatyta tvarka, o vertinimo subjektus ir Europos Sąjungos valstybes, dalyvavusias tarpvalstybinėse konsultacijose, jeigu jos vyko, - Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka ir praneša, kaip galima susipažinti su šio Aprašo 39 punkte nurodyta informacija.

39. Plano ar programos rengimo organizatorius užtikrina, kad vertinimo subjektai, visuomenė ir Europos Sąjungos valstybės, dalyvavusios tarpvalstybinėse konsultacijose, teisės aktų nustatyta tvarka galėtų susipažinti su:

- 39.1. priimtu planu ar programa;
- 39.2. numatytais plano ar programos įgyvendinimo pasekmių monitoringo priemonėmis;
- 39.3. aprašymu, kuriame būtų glaustai nurodyta:
 - 39.3.1. kaip aplinkos apsaugos klausimai atspindi plane ar programoje;
 - 39.3.2. kaip priimant sprendimą atsižvelgta į vertinimo ataskaitoje pateiktą informaciją, vertinimo subjektų išvadas, visuomenės pasiūlymus;
 - 39.3.3. kaip priimant sprendimą atsižvelgta į tarpvalstybinių konsultacijų rezultatus, jeigu jos vyko;
 - 39.3.4. kodėl atsižvelgiant į kitas svarstytas alternatyvas pasirinkta priimtoji plano, programos ar teritorijų planavimo dokumento koncepcijos alternatyva.

X. STEBĖSENA (MONITORINGAS)

40. Planų ir programų įgyvendinimo pasekmių aplinkai stebėseną (monitoringą) vykdoma valstybinių, savivaldybių ir ūkio subjektų lygmenimis Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo (Žin., 1997, Nr. [112-2824](#)) nustatyta tvarka, kad, be kita ko, būtų laiku nustatytos nenumatytos reikšmingos neigiamos pasekmės aplinkai ir imtasi tinkamų veiksmų susidariusiai padėčiai ištaisyti.

41. Kai tam tikros nenumatytos neigiamos reikšmingos pasekmės aplinkai siejamos su konkrečiu planavimo dokumento sprendinių įgyvendinimu, stebėseną (monitoringą) vykdoma institucija informuoja apie jas plano ar programos rengimo organizatorių ir pateikia jam būtinus duomenis, kuriais remdamasis plano ar programos rengimo organizatorius numato tolesnius veiksmus susidariusiai padėčiai ištaisyti.

42. Kai Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 26 d. nutarimo Nr. 635 „Dėl Detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teisių ir pareigų perdavimo ir sutarties sudarymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [86-3120](#)) nustatyta tvarka, atvejais ir sąlygomis savivaldybė sudaro detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teisių ir pareigų perdavimo žemės savininkui, valdytojui ar naudotojui sutartį, stebėseną (monitoringą) vykdo savivaldybės administracijos direktorius.

XI. ATASKAITŲ RENGIMAS IR TEIKIMAS EUROPOS KOMISIJAI

43. Aplinkos ministerija pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 7 d. nutarimą Nr. 388 vykdo institucijos, atsakingos už ataskaitų rengimą ir teikimą Europos Komisijai, funkcijas.

XII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

44. Ginčai dėl vertinimo išvadų, planų ir programų priėmimo ir tvirtinimo nagrinėjami įstatymų nustatyta tvarka.

Planų ir programų strateginio
pasekmių aplinkai vertinimo
tvarkos aprašo
1 priedas

PLANŲ IR PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO PASEKMIŲ APLINKAI REIKŠMINGUMO NUSTATYMO KRITERIJAI

1. Planų ir programų įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumo kriterijai, nustatomi pagal šiuos aspektus:

1.1. planų ir programų reikšmę integruojant aplinkos apsaugos klausimus, ypač siekiant skatinti darnų vystymąsi;

1.2. planų ir programų reikšmę įgyvendinant nacionalinius ir Europos Bendrijos aplinkos apsaugos teisės aktus;

1.3. su planais ir programomis susijusias aplinkos apsaugos problemas;

1.4. kokių mastu planai ir programos sukuria ūkinės veiklos pagrindus, atsižvelgiant į vietą, pobūdį, dydį ir veiklos sąlygas arba išteklių poreikį;

1.5. kaip planai ir programos veikia kitus planus ir programas, atsižvelgiant į planų, programų ir sprendimų lygmenis.

2. Planų ir programų įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumo kriterijai, nustatomi pagal pasekmių pobūdį ir teritorijos, kurioje gali kilti pasekmių, savybes:

2.1. pasekmių tikimybę, trukmę, dažnumą ir grįžtamumą;

2.2. kaupiamąjį (akumuliacinį) pasekmių pobūdį;

2.3. tarpvalstybinį pasekmių pobūdį;

2.4. poveikį visuomenės sveikatai arba aplinkai;

2.5. pasekmių dydį ir erdvinį mastą (pasekmių visuomenės sveikatai mastą ir teritorijos dydį);

2.6. pasekmes teritorijoms ar kraštovaizdžiams, kuriems suteiktas nacionalinis, Europos Bendrijos arba kitoks tarptautinis apsaugos statusas;

2.7. teritorijos, kuriose planų ir programų sprendiniai gali sukelti pasekmių, savybes, susijusias su:

2.7.1. teritorijoje randamų europinės svarbos saugomų rūšių ir (ar) natūralių buveinių, kitų gamtinių savybių ir kultūros paveldo (vertybių) išsaugojimu;

2.7.2. aplinkos kokybės normų arba ribinių verčių viršijimu;

2.7.3. intensyviu žemės naudojimu.

Planų ir programų strateginio
pasekmių aplinkai vertinimo
tvarkos aprašo
2 priedas

**PRIVALOMA STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS
SUDĖTIS**

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitoje turi būti pateikta ši informacija:

1. Plano ar programos turinys, pagrindiniai tikslai ir sąsaja su kitais planais ir programomis.
2. Esama aplinkos būklė ir jos pokyčiai, jeigu planas ar programa nebus įgyvendinti.
3. Teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, aplinkos charakteristikos.
4. Su planu ar programa susijusios aplinkos apsaugos problemos, ypač atkreipiant dėmesį į problemas, susijusias su aplinkos apsaugai svarbiomis teritorijomis.
5. Tarptautiniu, Europos Bendrijos arba nacionaliniu lygmeniu nustatyti aplinkos apsaugos tikslai, susiję su planu ar programa, kaip rengiant planą ar programą atsižvelgta į šiuos tikslus ir aplinkos apsaugą.
6. Galimos reikšmingos tiesioginės, netiesioginės, kaupiamosios, sąveikaujančios (sinergetinės), trumpalaikės, vidutinės trukmės, ilgalaikės, nuolatinės, laikinos, teigiamos ir neigiamos pasekmės aplinkai, taip pat biologinei įvairovei, visuomenei ir jos sveikatai, gyvūnijai, augalijai, dirvožemiui, vandeniui, orui, klimatui, materialiajam turtui, kultūros paveldui (įskaitant architektūrinį ir archeologinį paveldą), kraštovaizdžiui ir šių veiksnių tarpusavio sąveikai.
7. Priemonės plano ar programos įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensuoti.
8. Pasirinktų plano ar programos alternatyvų aprašymas, priežastys, dėl kurių pasirinktos svarstytos plano ar programos alternatyvos.
9. Vertinimo, įskaitant visus sunkumus (techninius trūkumus arba nepakankamas praktines žinias ir įgūdžius), su kuriais susidurta kaupiant reikiamą informaciją, aprašymas.
10. Numatytų taikyti stebėsenos (monitoringo) priemonių aprašymas.
11. Šio priedo 1-10 punktuose nurodytos informacijos santrauka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1282](#), 2007-12-05, Žin., 2007, Nr. 131-5292 (2007-12-13), i. k. 1071100NUTA00001282

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimo Nr. 967 "Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo